

ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΔΕΛΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ

(το πρώτο κεφάλαιο)

Α'. ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΙ ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ

Ενόσω ο Αυτοκράτορας Βασίλειος Β' βρίσκονταν στη Μικρασία στα 995, για να ελευθερώσει το Χαλέπι, που το πολιορκούσε ένα χρόνο ολόκληρο ο Εμίρης της Αιγύπτου, οι Βούλγαροι πήραν θάρρος και, σαν καταστρεπτική αντάρα, έπεσαν στη Μακεδονία.

Βασιλέας τους ήταν τότε ο Σαμουήλ, άξιος αντίπαλος του Βασιλείου Β'. Ωφελήθηκε κείνος από την απουσία του Αυτοκράτορα και ρίχθηκε στη Μακεδονία με το στρατό του, κυρίευσε πόλεις και φρούρια, έκαψε, ρήμαξε, αφάνισε ό,τι βρήκε στο δρόμο του, κατέκτησε πάλι σε λίγους μήνες όλη τη χώρα που είχε βάλει τέσσερα χρόνια να την ελευθερώσει ο Βασίλειος. Κι έτσι έγινε κύριος της Ηπείρου, της Βόρειας και Δυτικής Μακεδονίας, της Θράκης και της Θεσσαλίας. Πρωτεύουσα του ήταν η Αχρίδα, ψηλά χτισμένη μέσα στ' άγρια βουνά, που σηκώνουν υπερήφανα και άφθαστα τις χίλιες κορυφές τους παράπλευρα στη λίμνη της Αχρίδας.

Στα τέλη του 995 έφθασε ο Σαμουήλ ως τη Θεσσαλονίκη, όπου φρούραρχος ήταν ο Αρμένης μάγιστρος Γρηγόριος Ταρωνίτης.

Για να τον υποχρεώσει να βγει να πολεμήσει στον κάμπο, ο Σαμουήλ έστειλε ένα μικρό σώμα ως κάτω από τα κάστρα της πόλεως, ενώ ο ίδιος, με τον υπόλοιπο στρατό, του έστηνε καρτέρι.

Ο Γρηγόριος ανέθεσε στο γιο του τον Ασώτη να βγει με την προφυλακή να πολεμήσει τους Βουλγάρους προσκόπους. Και ο ίδιος ακολούθησε με όλη τη φρουρά που έμενε στη Θεσσαλονίκη.

Ο Ασώτης ήταν πολύ νέος.

Καταχαρούμενος που του ανέθεσε ο πατέρας του μια τέτοια

σπουδαία εντολή, θέλησε να δείξει πως ήταν άξιος της εμπιστοσύνης του, βγήκε με τους διαλεχτούς του στρατιώτες και ορμητικά έπεσε πάνω στους εχθρούς. Εύκολα τους έτρεψε σε φυγή. Αλλά στον ενθουσιασμό της νίκης απομακρύνθηκε πολύ κι έπεσε στην παγίδα που του είχε στήσει ο Σαμουήλ. Ευθύς τον περικύκλωσαν οι Βούλγαροι. Αυτός σαν λεοντάρι πολεμούσε με μερικούς πιστούς του, και δεν εννοούσε να παραδοθεί.

Κοντά του ηρωικά πολεμούσε κι ένας του παιδικός φίλος, ο Αλέξιος Αργυρός.

Βλέποντας την καταστροφή αναπόφευκτη, του φώναξε ο Ασώτης:

- Τρέξε, ξέφυγε τους, φθάσε ως τον πατέρα μου, πες του να έλθει όσο είναι καιρός ακόμα...

Ο Αλέξιος δεν περίμενε ν' ακούσει περισσότερα. Κέντησε τα πλευρά του αλόγου του και πετάχθηκε ακράτητος ανάμεσα στους Βουλγάρους.

Με μια σπαθιά άνοιξε το κεφάλι του πρώτου που ζήτησε να τον σταματήσει, χτύπησε ένα - δυο άλλους, και ξεφεύγοντας από μέσα από τα βέλη που σαν βροχή έπεφταν γύρω του, έτρεξε κατά το φρούριο.

Ο μάγιστρος ωστόσο είχε δει τον κίνδυνο που έτρεχε ο γιος του, και πηλάλα κατάφθανε με τη φρουρά.

- Ο γιός μου! Πού είναι ο Ασώτης; φώναξε καθώς είδε τον Αλέξιο.

- Τρέχα! Πρόφθασε! Φθάσε! απάντησε λαχανιασμένος ο Αλέξιος. Βαστά ακόμα, μα δεν του μένουν παρά μια φούχτα άντρες.

Και, χωρίς να σταματήσει, γύρισε το άλογο του και ξαναρίχθηκε στη μάχη με τον Γρηγόριο και τους δικούς του.

Μάταια προσπάθησε ο Γρηγόριος να φθάσει ως το γιο του. Τον περικύκλωσαν οι Βούλγαροι, και το πλήθος τους απέκοψε το μικρό ελληνικό σώμα.

Ο μάγιστρος είδε τον κίνδυνο κι εννόησε πως ελπίδα σωτηρίας δεν του έμενε. Βαριά πληγωμένος κιόλας, έγειρε στον Αλέξιο, που πολεμούσε κοντά του, και του έχωσε στο χέρι ένα χρυσομάνικο μαχαίρι στολισμένο με πολύτιμες πέτρες.

- Δώσε το αυτό του Ασώτη, είπε, και πες του να το μπήξει στο

στήθος του κάλλιο, παρά να ξεχάσει τι χρωστά στην πατρίδα.
Στην αγριότητα της μάχης, μόλις πρόφθασε ο Αλέξιος να κρύψει
το μαχαίρι στον κόρφο του.

Και ο μάγιστρος έπεσε από το άλογο νεκρός.

Χτυπώντας με λύσσα τους εχθρούς, ο Αλέξιος προσπάθησε, με
το σπαθί του, ν' ανοίξει δρόμο ως τον Ασώτη, που τον έβλεπε ακόμα γερό
στο άλογο του. Μα τη στιγμή που έφθανε πια κοντά του,
το ζώο κυλίστηκε στα χώματα σκοτωμένο, σέρνοντας μαζί και τον
Ασώτη.

Μ' έναν πήδο βρέθηκε κι ο Αλέξιος καταγής.

- Πάρε το άλογο μου! φώναξε. Γρήγορα! Φύγε! Ωστόσο κρατώ
τους εχθρούς...

Ήταν πια αργά. Το πλήθος των Βουλγάρων έπεσε απάνω τους,
τους καταπόνεσε, τους αιχμαλώτισε.

Και δεμένους τούς έσυραν στον Σαμουήλ.

Αφού σκοτώθηκε ο Ταρωνίτης και καταστράφηκε η φρουρά
τους, οι Θεσσαλονικιοί κλείστηκαν στην πόλη τους και με τρόμο περίμεναν
την εκδίκηση του Σαμουήλ.

Αυτός όμως δε σκοτίστηκε πια με αυτούς, δεν έχασε καιρό σε
πολιορκίες.

Ξένοιαστος πως πίσω του δεν άφηνε δυνάμεις ελληνικές που
μπορούσαν να εμποδίσουν τους σκοπούς του, παράτησε τη Θεσσαλονίκη
και τράβηξε για την Ελλάδα, αφού πρώτα έστειλε τους αιχμαλώτους του με
συνοδεία στην Αχρίδα.

Στο μεταξύ ο Αυτοκράτορας είχε επιστρέψει στη Βασιλεύουσα,
όπου έμαθε την καταστροφή της φρουράς της Θεσσαλονίκης, και
το τέλος του Γρηγορίου Ταρωνίτη. Ταράχθηκε, φουρκίστηκε για την
επιτυχία του Σαμουήλ, αλλά και λυπήθηκε πολύ, γιατί ο Ταρωνίτης
ήταν ένας από τους αγαπημένους του στρατηγούς.

Με τη συνηθισμένη του όμως δραστηριότητα, παραμέρισε πένθη και λύπες
και, χωρίς να χάσει καιρό, έστειλε αμέσως έναν από
τους ικανότερους του στρατηγούς, τον Νικηφόρο Ουρανό, με μεγάλο
στρατό, να σταματήσει τους Βουλγάρους.

Ο Σαμουήλ είχε κατεβεί στην Ελλάδα και είχε προχωρήσει ως μέσα στην Πελοπόννησο.

Όπου περνούσε, δεν άφηνε πίσω του παρά στάχτη κι ερείπια.

Εκεί, του έφθασε η είδηση πως καινούριος στρατηγός είχε φθάσει στη Θεσσαλονίκη με στρατό. Ευθύς γύρισε πίσω, πέρασε τον Ισθμό της Κορίνθου, ανέβηκε στη Στερεά Ελλάδα, και σταμάτησε στον Σπερχειό, που ήταν πλημμυρισμένος και τον εμπόδιζε να περάσει με το στρατό του.

Εκεί, κοντά στις Θερμοπύλες, κατέβηκε και τον πρόφθασε ο Ουρανός.

Ο ποταμός χώριζε τα δυο στρατόπεδα και ο Σαμουήλ και οι στρατιώτες του, με την ιδέα πως τα πλημμυρισμένα νερά θα εμπόδιζαν τους Έλληνες να περάσουν, δεν ανησύχησαν.

Ο Νικηφόρος Ουρανός όμως ζήτησε και βρήκε μια ρηχοτοπιά, και το βράδυ, σιωπηλά, πέρασε με όλο του το στρατό στην άλλη όχθη, όπου έπεσε πάνω στο κοιμισμένο στρατόπεδο των εχθρών και τους κατάκοψε.

Τόσοι Βούλγαροι σκοτώθηκαν εκείνη τη νύχτα, που μετά είκοσι χρόνια, όταν πέρασε από κει ο Βουλγαροκτόνος πηγαίνοντας στις Αθήνας, ο ίδιος σάστισε σαν είδε τ' αμέτρητα κόκαλα σκορπισμένα άταφα, που άσπριζαν την πεδιάδα ως πέρα.

Ο Σαμουήλ κι ο γιος του ο Ρωμανός πληγώθηκαν και οι δυο σ' αυτή τη μάχη.

Κρυμμένοι όλη μέρα ανάμεσα στα πτώματα, έμειναν απαρατήρητοι. Και, αφού νύχτωσε, σηκώθηκαν κι έφυγαν κρυφά.

Αψηφώντας τις πληγές τους και την κούραση, περπατούσαν τη νύχτα και κρύβονταν την ημέρα.

Μέρες και μέρες, και με την επιμονή και το θάρρος τους, που δεν το έχασαν ποτέ, οι δυο αυτοί γενναίοι άντρες κατόρθωσαν να περάσουν τα βουνά της Αιτωλίας και τ' άγρια κορφοβούνια του Πίνδου, και να φθάσουν στην Ήπειρο, όπου είχαν συγκεντρώσει τις υπόλοιπες στρατιωτικές τους δυνάμεις και όπου ήξεραν πως οι Έλληνες δε μπορούσαν να τους ακολουθήσουν.